

FEDERATIA PATRONATELOR SOCIETATILOR DIN CONSTRUCTII

Str. Alexandrina nr.20- 22, sector 1, Bucuresti
Mob: +40 753 039 138, E-mail: office@federatiaconstructorilor.ro, web:
www.federatiaconstructorilor.ro

Nr.Inreg. 2120/23.06.2023

CATRE: GUVERNUL ROMANIEI Domnului PRIM MINISTRU MARCEL CIOLACU

Stimate Domnule Prim-ministru,

Avand in vedere intentia exprimata de reprezentanti ai Guvernului de a se revizui eficienta acordarii facilitatilor fiscale pe salariile lucratorilor din constructii si in scopul realizarii investitiilor pe care Romania si le-a propus prin programele cu finantare nationala si europeana pentru perioada urmatoare, pana in 2030, va aducem spre analiza urmatoarele:

I. **Situatia actuala a sectorului constructii:**

- Volumul de investitii preconizate a fi finantate pana in 2030 din fonduri europene si nationale in care vor fi implicate exclusiv firmele de constructii este de cca 150 mld. €
- Numar mediu de angajati in 2022 : 450 000 angajati ;
- Numarul aproximativ de angajati care beneficiaza de facilitati fiscale : 550 000 angajati (100 000 de lucratori provin din industria fabricarii materialelor de constructii);
- Productivitatea in constructii 40.000-60.000 €/angajat/an (in calcul se va lua o valoare medie de 50 000 €/angajat/an ;
- Cca 70% din angajatii din constructii au salariul lunar minim de 4.000 ron brut;
- Cca 30% din angajati au salariul lunar mai mare de 4.000 ron . Facilitatile se acorda pana la 10.000 ron lunar , prin urmare , pentru cei 30% angajati , vom lua in considerare in calculele prezentate mai jos un salariu mediu de 7.000 ron lunar brut .

II. **Calculul diferentei de impozite care se asteapta a fi incasate la Bugetul de Stat prin renuntarea la facilitatile fiscale acordate prin OUG114/2018:**

1. *PENTRU CEI CU SALARIUL MINIM – 70% :*

- a) cu facilitati: la salariul de 4.000lei/luna impozitele sunt de 940 ron/luna
- b) fara facilitati fiscale , dar cu revenire la salariul minim pe economie de 3000 ron/luna:

la salariul de 3.000 ron/luna impozitele sunt de 1.165 ron/luna (Vezi ***NOTA)

Diferenta dintre cele doua ipoteze : $1.165 - 940 = 225$ ron/angajat/luna

Prin urmare pentru cei 70% angajati cu salariul minim pe sector s-ar putea incasa suplimentar intr-o ipoteza idealista , dar nu realista :

$225\text{lei/angajat/luna} \times 550\,000\text{ angajati} \times 70\% \times 12\text{ luni} \approx 1,04$ mld ron /an

2. *PENTRU CEI CU SALARIUL DE PESTE 4000 DE RON/LUNA (se va considera o valoare medie de 7.000 RON /LUNA):*

- a) cu facilitati: taxele sunt de 1.646 ron/luna
- b) fara facilitati: taxele sunt de 3.063 ron/luna

diferenta: $3.063 - 1.646 = 1.417$ ron/luna

Prin urmare pentru cei 30% angajati cu salariul minim pe sector s-ar putea incasa suplimentar intr-o ipoteza idealista , dar nu realista :

$1.417\text{lei/om/luna} \times 550.000\text{ ang} \times 30\% \times 12\text{ luni} = 2,8\text{mld.lei/an}$

IN TOTAL PENTRU ANGAJATII CARE BENEFICIAZA ACUM DE FACILITATI FISCALE , INTR-O VERSIUNE IDEALA BUGETUL DE STAT AR INCASA ANUAL IN PLUS 1,0 mld + 2,8 mld = 3,8 mld lei/an \approx 750 mil €/an (62,5 mil €/luna) .

De mentionat ca in situatia reala , avand in vedere experientele din ultimii ani , mai ales din 2019 , aceasta incasare suplimentara la Bugetul de Stat din impozitele pe salarii in constructii **va scadea treptat** de la 50-60 mil euro lunar (in primele 3 luni) la sub 30 mil euro lunar (dupa 9-10 luni) prin migrarea fortei de munca spre "piata neagra sau gri".

DECI INTR-O SITUATIE REALISTA , DAR TOTUSI OPTIMISTA , BUGETUL DE STAT AR INCASA APROXIMATIV 500 MIL EURO PE AN .

***** NOTA:** In acordul dintre Guvern si Breasla constructiilor s-a stabilit in Decembrie 2018 ca cele doua conditii sa fie simultane: "*Pentru sectorul de constructii definit se va stabili incepand cu 2019 un salariu minim brut lunar de 3.000 lei. Taxele pe munca pentru angajator vor fi 0, iar pentru angajat se vor stabili astfel, incat salariul minim net lunar sa depaseasca echivalentul in lei a 500 euro, algoritm ce se va aplica pe intreaga grila de salarizare pana in limita a 10 salarii minime*". In acest context, odata cu cresterea salariului minim pe economie, breasla constructorilor a solicitat de la 1 ian. 2023 cresterea salariului minim din sector de la 3.000 ron/luna la 4.000 ron/luna, crestere care s-a reflectat atat in venitul angajatilor dar si cel al bugetului de stat. Acest lucru este certificat de datele statistice INS pe primele trei luni ale anului 2023 cand se constata o crestere de cca 20% per total salarii dar si cca 15,0 mil ron/luna respectiv peste 200,0 mil ron/an incasari la bugetul de stat.

III. Calculul pierderilor la bugetul de stat rezultate din diminuarea productiei nationale realizate de sectorul constructiilor in cazul eliminarii facilitatilor fiscale :

Se stie ca in acest moment deficitul fortei de munca din constructii este de cca 100.000 de lucratori insa in viitor acest deficit va creste pana la 300.000 de lucratori pentru a finaliza cea mai mare parte a investitiilor pana in 2030 .

In conditiile renuntarii la facilitati este de asteptat ca in primul an dupa eliminarea facilitatilor fiscale 50 000 de angajati sa plece in strainatate (iar acestia vor fi dintre cei mai

productivi) , iar alti 50 000 de angajati necesari in plus , nu vor mai putea fi adusi in santiere, adica se va inregistra **un minus de forta de munca de 100.000 de angajati.**

Prin urmare productia neefectuata de acesti 100 000 muncitori este de :

- 100.000 angajati x 50 000 €/lucrator/an = **5 mld €/an productie nerealizata** pe santierele din Romania
- 5 mld € x 7 ani = **35 mld € productie nerealizata** pe santierele din Romania pana in anul 2030

La aceasta suma se adauga TVA ul pe care Bugetul nu-l va mai realiza de **1 mld euro** anual adica **7 mld. Euro** pana in 2030 .

DECI : DACA IN ACEST MOMENT CAPACITATEA DE ABSORBTIE A FONDURILOR DIN ROMANIA ESTE DE CIRCA DE 50% DINTR-UN BUGET GENERAL PENTRU INVESTITII PANA IN 2030 DE CIRCA 150 MLD €. (FONDURI EUROPENE SI FONDURI NATIONALE, NEREALIZAREA CELOR 35 MLD € VA REDUCE CAPACITATEA DE ABSORBTIE LA MAX 30%.

De mentionat ca investitiile private nu vor ramane in urmatorii ani la nivelul scazut de acum , prin urmare statul va avea un concurent din ce in ce mai puternic pe cea mai calificata forta de munca in constructii.

IV. Calculul ajustarii pe care o va suporta statul prin ajustarea contractelor :

In cazul in care , in urma eliminarii facilitatilor fiscale, **TOTI ANGAJATORII AR MARI SALARIILE BRUTE ALE ANGAJATILOR , ASTFEL INCAT ANGAJATII SA OBTINA ACELEASI VENITURI NETE** , se preconizeaza un impact asupra indicelui INS de cost in constructii de aproximativ 10% (30% ponderea manoperei din valoarea contractului x 35% cresterea salariilor brute) ar conduce la o crestere a contractului cu circa **10%**. Insa influenta pietei negre/gri care va prolifera , va diminua aceasta crestere la jumatate : **5%**.

In acest moment valoarea lucrarilor din constructii este intre 15 si 20 mld euro in proiecte cu statul (fonduri nationale si europene) si proiecte private , dar aceasta valoare va trebui sa creasca semnificativ daca se doreste sa se ajunga la un nivel de absorbtie de peste 50% .

Prin urmare aplicand o ajustare de 5% la 15 mil euro , rezulta o ajustare anuala de **750 000 euro** Aceasta ajustare este falsa pentru constructori (deoarece nu vor primi nici jumatate din cresterea costurilor de 10% din valoarea contractelor pe care le au in realitate in urma anularii facilitatilor fiscale), dar si impovaratoare pentru stat .

Prin eliminarea facilitatilor fiscale , vor suferi si lucratorii din fabricile de productie a materialelor de constructie . Prin urmare inclusiv materialele de constructie produse in Romania se vor scumpi , insa nu putem evalua impactul asupra indicelui INS de cost in constructii (poate fi de 1% , dar si de 5%).

CONCLUZII :

a) Cine castiga:

- i. **Piata neagra**
- ii. **Muncitorii care pleaca in alte tari**
- iii. **Beneficiari din alte state europene**

b) Cine pierde:

- i. **Bugetul DE STAT**
- ii. **Firmele care isi platesc taxele la zi**

-
- iii. Investitorul/beneficiarul (Statul) prin cresterea preturilor, nerealizarea programelor de investitii publice si scaderea gradului de absorbtie.

In final vrem sa atragem un semnal de alarma : Foarte multi constructori vor solicita rezilierea contractelor , deoarece costrurile vor creste peste marja de ajustare si peste marja de profit , LUCRU CARE VA IMPLICA RELICITAREA ACESTOR PROIECTE SI INTARZIAREA LOR CU 6-12 LUNI . De asemenea TOATE BUGETELE PROIECTELOR CE VOR FI LICITATE IN VIITOR VOR TREBUI MARITE CU PESTE 10% . In calculul ofertelor lor , constructorii nu au tinut cont de o asemenea modificare cu impact major in structura costurilor lor , avand in vedere ca inclusiv in programul asumat in PNRR se prevedea : “Reducerea treptata a stimulentelor fiscale pentru personalul angajat in sectorul constructiilor va incepe in 2025 si se va finaliza pana la sfarsitul anului 2028” (asa cum e prevazut in lege).

Va asiguram Domnule Prim Ministru de toata disponibilitatea breslei de a analiza impreuna complexitatea fenomenului si de a gasi cele mai bune solutii pentru continuarea procesului investitional din Romania .

FEDERATIA PATRONATELOR SOCIETATILOR
DIN CONSTRUCTII

Dr.Ing. Cristian-Romeo ERBASU

PRESEDINTE